

Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право
УДК 343.13

Предместніков Олег Гарійович

*доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України, завідувач кафедри права
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

Predmestnikov Oleh

*Doctor of Law, Professor,
Honored Lawyer of Ukraine, Head of the Department of Law
Bogdan Khmelnsky Melitopol State Pedagogical University
ORCID: 0000-0001-8196-647X*

Сирота Дмитро Іванович

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри фундаментальних і галузевих юридичних наук,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського*

Syrota Dmytro

*PhD in Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Fundamental and Branch Legal Sciences Department
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University
ORCID: 0000-0002-9940-3541*

Даценко Людмила Євгеніївна

*старший викладач кафедри фундаментальних і галузевих юридичних наук
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського*

Datsenko Liudmyla

*Senior Lecturer of the Fundamental and Branch Legal Sciences Department
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University
ORCID: 0000-0001-9743-681X*

**ТАЄМНИЦЯ ДОСУДОВОГО СЛІДСТВА: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА АДВОКАТСЬКІ ЗАПИТИ В
МЕЖАХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

**THE SECRET OF PRE-TRIAL INVESTIGATION: PROBLEMATIC
ISSUES OF OBTAINING INFORMATION ON ATTORNEY REQUESTS
WITHIN THE FRAMEWORK OF CRIMINAL PROCEEDINGS**

Анотація. У статті було досліджено проблемні питання отримання інформації на адвокатські запити в межах кримінального провадження в аспекті важливості дотримання таємниці досудового слідства. Основна увага була приділена розкриттю поняття «таємниця досудового слідства», оскільки її дотримання є причиною відмов у наданні інформації на адвокатські запити. Аналіз законодавства свідчить, що лише окремі положення КПК України містять норми, що є дотичними до поняття «таємниця досудового розслідування», а пряме закріплення цього терміну відсутнє. Також в роботі піддається науковій критиці законодавча норма, викладена в ч. 1 ст. 222 КПК України та пропонується в переліку суб'єктів, які надають дозволи на розголошення відомостей, зазначити дізнавача як суб'єкта, який здійснює розслідування кримінальних проступків і може надавати дозволи в цих видах проваджень. Також нами обґрунтовується необхідність приєднатися до наукових пропозицій щодо законодавчого визначення переліку відомостей, які становлять таємницю слідства. В роботі ми доходимо висновку, що відсутність законодавчих дефініцій в означеній сфері правових відносин призводить до низки негативних факторів: 1) слідчий, дізнавач, прокурор може відмовити адвокату в наданні інформації відповідно до поданого адвокатського запиту, посилаючись на те, що запитувані відомості становлять таємницю досудового слідства; 2) адвокат позбавлений процесуальної можливості оскаржити таку відмову через відсутність нормативного визначення

даних, які становлять таємницю досудового слідства і порядку їх надання або відмови в їх наданні; 3) процесуально неефективною є норма ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування», адже через відсутність законодавчого визначення терміну «дані досудового розслідування», вкрай складним є завдання щодо притягнення винних осіб до відповідальності навіть за умови, що вона дійсно розголосила дані, які стали їй відомі у зв'язку з участю у провадженні. Щодо отримання адвокатом відомостей досудового розслідування в рамках подання адвокатського запиту, в статті пропонується передбачити процесуальний порядок надання адвокатом письмового зобов'язання щодо нерозголошення вказаних відомостей без дозволу дізнавача, слідчого, прокурора. На наш погляд, така побудова норми ст. 222 КПК України забезпечить сторону захисту від необґрунтованої відмови, а також унормує діяльність слідчого, дізнавача і прокурора.

Ключові слова: адвокатський запит, таємниця досудового слідства, відомості досудового розслідування, розголошення відомостей.

Summary. The article investigated the problematic issues of obtaining information on attorney requests within the framework of criminal proceedings in terms of the importance of maintaining the secrecy of the pre-trial investigation. The main attention was paid to the disclosure of the concept of "secret of pre-trial investigation", since its observance is the reason for refusal to provide information to lawyers' requests. The analysis of the legislation shows that only certain provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine contain norms that are tangential to the concept of "secret of pre-trial investigation", and there is no direct confirmation of this term. Also, the work is subject to scientific criticism of the legislative norm set forth in Part 1 of Art. 222 of the Criminal Procedure Code of Ukraine and it is suggested that in the list of entities that

provide permits for the disclosure of information, the inquirer should be noted as an entity that investigates criminal offenses and may grant permits in these types of proceedings. We also justify the need to join the scientific proposals regarding the legislative definition of the list of information that constitutes the secret of the investigation. In the work, we come to the conclusion that the absence of legislative definitions in the specified area of legal relations leads to a number of negative factors: 1) the investigator, inquirer, prosecutor may refuse the lawyer to provide information in accordance with the lawyer's request, referring to the fact that the requested information constitutes a lawyer's secret ; 2) the lawyer is deprived of the procedural opportunity to appeal such a refusal due to the lack of a normative definition of the data that constitute the secret of the pre-trial investigation and the procedure for their provision or refusal to provide them; 3) procedurally ineffective is the norm of Art. 387 of the Criminal Code of Ukraine "Disclosure of data of operational investigative activities, pre-trial investigation", because due to the lack of a legislative definition of the term "data of pre-trial investigation", the task of bringing guilty persons to justice is extremely difficult, even if she really disclosed the data that became her known in connection with participation in the proceedings. Regarding the lawyer's receipt of pre-trial investigation information as part of the submission of a lawyer's request, the article proposes to provide a procedural procedure for the lawyer to provide a written commitment not to disclose the specified information without the permission of the investigator, investigator, prosecutor. In our opinion, this construction of the norm of Art. 222 of the Criminal Procedure Code of Ukraine will protect the defense from unjustified refusal, as well as regulate the activity of the investigator, inquirer and prosecutor.

Key words: *lawyer's request, secrecy of pre-trial investigation, information of pre-trial investigation, disclosure of information.*

Постановка проблеми. Дотримання таємниці досудового розслідування є безумовним фактором ефективного досудового розслідування з метою захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорони прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура (ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)) [1].

На наше переконання, дотримання таємниці досудового розслідування сприятиме запобіганню витoku обставин досудового розслідування (наприклад, обшуку, який планується провести або одночасний допит осіб, яких було допитано раніше), а також запобіганню розголошення даних, що належать до особистого життя підозрюваного, потерпілого, свідка та інших суб'єктів. Таким чином, не тільки процесуальною метою обумовлено необхідність збереження таємниці досудового розслідування, але і захистом прав та інтересів приватних осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні. Як вказують вчені, таємниця досудового розслідування в низці випадків також є передумовою захисту сфери особистого життя людей, які стали учасниками процесу, а забезпечення нерозголошення даних кримінального провадження і є однією з гарантій захисту прав і свобод людини [2, с. 317].

Рухаючись далі, слід зауважити, що охорона вказаної таємниці досить часто стає причиною відмови в наданні інформації на адвокатські запити. З одного боку, слідчий, дізнавач, прокурор прагнуть запобігти розголошенню

відомостей досудового розслідування, а з іншого – обмежують адвоката у відомостях, право на отримання яких передбачено законодавством. Отже, маємо законодавчу і правозастосовну проблему щодо співвідношення таємниці досудового слідства й отримання інформації адвокатом на адвокатські запити в межах кримінального провадження. Враховуючи актуальність означеної проблематики в правозастосовній сфері, вбачається за необхідне здійснити науковий пошук щодо отримання інформації на адвокатські запити в межах кримінального провадження і співвідношення із таємницею досудового слідства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що вказані тематики в науці здебільшого розглядаються відокремлено один від одного. Зокрема, окремо досліджується недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування і проблеми отримання адвокатом інформації в рамках направлення адвокатського запиту. Щодо наукових пошуків у сфері забезпечення таємниці досудового розслідування, варто зазначити роботу О. Гризи «Гарантії забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування», в якій було з'ясовано поняття, зміст та система гарантій забезпечення дотримання таємниці під час досудового розслідування, а також обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення положень законодавства в цій сфері [3]. І. Гловюк у своїй роботі «Таємниця досудового розслідування та свобода вираження поглядів (на прикладі рішення ЄСПЛ "Sellami v. France")» проаналізувала проблеми співвідношення таємниці досудового розслідування та свободи вираження поглядів. На основі аналізу судової практики доктринальних підходів до понять «таємниця досудового розслідування», «відомості досудового розслідування», тлумачення ст. 222 КПК України авторка доходить висновку, що наразі неможливо говорити про чітке розуміння поняття «відомості досудового розслідування» в аспекті їх розголошення [4]. Ж. Удовенко під час дослідження гарантій забезпечення права особи на

невтручання в її особисте і сімейне життя у кримінальному провадженні України визначила окремі аспекти дотримання таємниці досудового розслідування та інші дотичні питання [2]. В. Дрозд визначила концептуальні засади правового регулювання досудового розслідування як стадії кримінального провадження, в рамках якої окремі питання присвятила розгляду положень щодо таємниці досудового розслідування [6]. Деякі аспекти забезпечення таємниці досудового розслідування було розглянуто в роботі Д. Кавуна «Кримінальний процесуальний механізм забезпечення прав потерпілого (фізичної особи) у досудовому розслідуванні» [7]. Дотичні до обраної тематики дослідження були розглянуті Ю. Лозинською в роботі «Достовірність показань свідка та її з'ясування у кримінальному провадженні» [8]. С. Січко в дисертаційній праці «Загальні положення досудового розслідування» визначив дефініцію поняття «таємниця досудового розслідування», а саме: різновид таємної інформації, яка отримується під час проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні, стосується обставин кримінального правопорушення, учасників кримінального провадження тощо, та розголошення якої може завдати шкоди правам і законним інтересам учасників кримінального провадження, забезпеченню ефективного досудового розслідування та відправленню правосуддя) [9, с. 20]. В цих та інших роботах було започатковано розв'язання наукової проблеми щодо співвідношення таких категорій як «таємниця досудового розслідування» та «доступ адвоката до матеріалів кримінального провадження в рамках подання адвокатського запиту». Водночас наразі відсутні профільні дослідження щодо проблем отримання інформації на адвокатські запити в межах кримінального провадження в аспекті дотримання таємниці досудового слідства.

Формулювання цілей статті здійснюємо з огляду на низку раніше проведених досліджень і потреб сьогодення. Зокрема, **метою статті є**

дослідження проблемних питань отримання інформації на адвокатські запити в межах кримінального провадження в аспекті важливості дотримання таємниці досудового слідства.

Виклад основного матеріалу дослідження слід розпочати з визначення категорії «таємниця досудового слідства». Адже щоб зрозуміти які «обмеження» можуть очікувати адвоката під час подання адвокатського запиту, слід визначитися із терміном «таємниця досудового слідства» та його наповненням. Так, це поняття вживається в законодавстві, зокрема у КК України, КПК України, Законі України «Про доступ до публічної інформації». Водночас відсутнє законодавче його визначення, як і формулювання переліку відомостей, які становлять таємницю досудового розслідування. Вчені вказують, що втіленням цього положення у кримінальному процесуальному законодавстві, серед іншого, є відповідні приписи щодо так званої «таємниці досудового розслідування», загальні правила збереження якої закріплені у ст. 222 КПК України [9, с. 130]. Тобто лише окремі положення містять норми, що є дотичними до поняття «таємниця досудового розслідування», а пряме закріплення цього терміну відсутнє. Окрім того, аналіз законодавчої норми, викладеної в ч. 1 ст. 222 КПК України «Відомості досудового розслідування можна розголошувати лише з письмового дозволу слідчого або прокурора і в тому обсязі, в якому вони визнають можливим» свідчить про недосконалість її побудови. Так, викликає зауваження перелік суб'єктів, які надають дозвіл на розголошення відомостей досудового розслідування. Зокрема, в переліку відсутній дізнавач як суб'єкт, який здійснює розслідування кримінальних проступків. Вбачається, що така недосконалість має бути усунена шляхом внесення змін до ст. 222 КПК України.

І. Гловюк проаналізувала цілу низку наукових дефініцій терміну «таємницю досудового розслідування» і дійшла висновку, що наразі неможливо говорити про чітке розуміння поняття «відомості досудового

розслідування». Авторка вважає, що обсяг цих відомостей слід уточнити на нормативному рівні (виходячи з того, що це інформація, яка перебуває у володінні дізнавача, слідчого, прокурора), надавши юридичну визначеність дискреційному повноваженню слідчого, прокурора розв'язувати питання стосовно розголошення відомостей досудового розслідування. До таких відомостей мають бути віднесені відомості, які містять усі захищені законом таємниці, починаючи з моменту отримання заяви або повідомлення про кримінальне правопорушення, а також відомості, які неможливо отримати шляхом механізмів звернення громадян та доступу до публічної інформації, включаючи загальнодоступні документи (зважаючи на те, що таке формулювання містить ст. 221 КПК України), крім відомостей, які були досліджені у відкритому судовому засіданні [4, с. 84]. Погоджуючись із висловленою пропозицією щодо необхідності законодавчого визначення переліку відомостей, які становлять таємницю слідства, додамо наступне. Так, відсутність законодавчих дефініцій в означеній сфері правових відносин призводить до низки негативних факторів:

- слідчий, дізнавач, прокурор може відмовити адвокату в наданні інформації відповідно до поданого адвокатського запиту, посилаючись на те, що запитувані відомості становлять таємницю досудового розслідування;

- адвокат позбавлений процесуальної можливості оскаржити таку відмову через відсутність нормативного визначення даних, які становлять таємницю досудового слідства і порядку їх надання або відмови в їх наданні;

- процесуальне неефективною є норма ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування», де передбачено кримінальну відповідальність за розголошення без письмового дозволу прокурора, слідчого або особи, яка провадила оперативно-розшукову діяльність, даних оперативно-розшукової

діяльності або досудового розслідування особою, попередженою в установленому законом порядку про обов'язок не розголошувати такі дані. Враховуючи те, що дефініція «дані досудового розслідування» не визначена в законодавстві, вкрай складним є завдання щодо притягнення винних осіб до відповідальності навіть за умови, що вона дійсно розголосила дані, які стали їй відомі у зв'язку з участю у провадженні.

На підтвердження останньої тези пропонуємо навести дані з Єдиного державного реєстру судових рішень, де серед судових рішень за ст. 387 КК України можемо віднайти єдиний вирок суду щодо притягнення особи до кримінальної відповідальності. Так, за вироком Луцького міськрайонного суду Волинської області від 12 липня 2017 р. у справі № 161/10033/17, «ОСОБА_3, бувши потерпілим у кримінальному провадженні №12017030010002786 від 13.06.2017 року, діючи умисно, бувши попередженим у встановленому законом порядку про обов'язок не розголошувати дані досудового розслідування, розголосив їх у вказаному кримінальному провадженні, без дозволу прокурора та слідчого, всупереч вимогам ст. 222 КПК України та п. 3 ч. 1 ст. 57 КПК України, з власного акаунта в загальнодоступній соціальній мережі «Facebook», розмістив постанову про проведення судово-медичної експертизи у кримінальному провадженні №12017030010002786, яка містить таємницю досудового розслідування, зокрема: місце, час та спосіб вчинення злочину, анкетні дані неповнолітньої особи, котра вчинила злочин, речі, котрі були викрадені під час вчинення злочину, номер кримінального провадження та його кваліфікація» [10].

Продовжуючи дослідження в аспекті отримання адвокатом інформації в рамках подання адвокатського запиту, зазначимо, що видається незрозумілим факт відмови слідчого, дізнавача, прокурора у наданні інформації. Так, С. Січко в роботі визначає, що не є розголошенням даних досудового розслідування таке: викладення інформації у

клопотаннях, заявах, скаргах та інших процесуальних документах, а також у заявах та інших документах, що подаються в державні та міжнародні органи з захисту прав і свобод особи; надання матеріалів кримінального провадження учасникам, за умови отримання від них письмового зобов'язання про нерозголошення вказаних відомостей без дозволу слідчого, прокурора [9, с. 134]. Тобто у випадку коли адвокат письмово зобов'язеться про нерозголошення вказаних відомостей без дозволу слідчого, прокурора, не вбачаємо за можливе надати відмову у наданні відповідної інформації у відповідь на адвокатський запит. На наш погляд, така побудова норми ст. 222 КПК України убезпечить сторону захисту від необґрунтованої відмови, а також унормує діяльність слідчого і прокурора. А також, враховуючи висловлені раніше у статті пропозиції до ст. 222 КПК України, такий дозвіл, окрім слідчого і прокурора, надається дізнавачем.

Вчені також звертають увагу, що необхідно передбачити процесуальну форму попередження осіб, яким стали відомі дані досудового розслідування у зв'язку з їх участю у ньому, про кримінальну відповідальність за розголошення цієї інформації. Так, висуваються пропозиції щодо закріплення такого попередження у протоколі. У зв'язку із чим обґрунтовується необхідність викладення ч. 2 ст. 222 КПК України у такій редакції: «Слідчий, дізнавач, прокурор попереджають осіб, яким стали відомі відомості досудового розслідування у зв'язку з участю в ньому, про їх обов'язок не розголошувати такі відомості без їх дозволу, що зазначається в протоколі відповідної процесуальної дії або про що складається окремий протокол. Незаконне розголошення відомостей досудового розслідування тягне за собою кримінальну відповідальність, установлену законом» [9, с. 136]. Видається, що висунуті в науці пропозиції заслуговують на свою підтримку з огляду на наступне. Так, без редагування ч. 2 ст. 222 КПК України отримаємо пропозицію щодо складення протоколу під час повідомлення про нерозголошення даних досудового розслідування.

Водночас в ч. 1 ст. 104 КПК України, яка має назву «Протокол», передбачено, що «у випадках, передбачених КПК України, хід і результати проведення процесуальної дії фіксуються у протоколі». Тобто випадки складення протоколу прямо передбачено в КПК України. Отже, з метою законодавчого визначення процедури отримання від адвоката письмового зобов'язання про нерозголошення вказаних відомостей без дозволу слідчого, прокурора у відповідь на отримання інформації в рамках подання адвокатом запиту, варто редагувати положення ч. 2 ст. 222 КПК України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У статті було досліджено проблемні питання отримання інформації на адвокатські запити в межах кримінального провадження в аспекті важливості дотримання таємниці досудового слідства. Основна увага була приділена розкриттю поняття «таємниця досудового слідства», оскільки її дотримання є причиною відмов у наданні інформації на адвокатські запити. В роботі ми доходимо висновку, що в КПК України відсутнє визначення поняття «таємниця досудового розслідування». Чинна редакція ч. 1 ст. 222 КПК України піддається науковій критиці та пропонується в переліку суб'єктів, які надають дозволи на розголошення відомостей, зазначити дізнавача як суб'єкта, який здійснює розслідування кримінальних проступків і може надавати дозволи в цих видах проваджень. Також нами обґрунтовується необхідність приєднатися до наукових пропозицій щодо законодавчого визначення переліку відомостей, які становлять таємницю слідства. В роботі ми доходимо висновку, що відсутність законодавчих дефініцій в означеній сфері правових відносин призводить до низки негативних факторів: слідчий, дізнавач, прокурор може відмовити адвокату в наданні інформації відповідно до поданого адвокатського запиту, посилаючись на те, що запитувані відомості становлять таємницю досудового розслідування; адвокат позбавлений процесуальної можливості оскаржити таку відмову через відсутність нормативного визначення даних, які

становлять таємницю досудового слідства і порядку їх надання або відмови в їх наданні; процесуально неефективною є норма ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування» тощо. Враховуючи обмежений обсяг роботи, окремі питання обраної тематики залишилися недослідженими. Зокрема, в подальших наукових пошуках планується проаналізувати причини відмови в наданні інформації на адвокатські запити, порядок оскарження вказаних відмов, перелік відомостей, які становлять таємницю досудового розслідування тощо.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
2. Удовенко Ж.В. Гарантії забезпечення права особи на невторчання в її особисте і сімейне життя у кримінальному провадженні України: дис. д.ю.н. Київ, 2021. 586 с.
3. Гриза О.В. Гарантії забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування: дис. к.ю.н. Дніпро, 2017. 200 с.
4. Гловюк І.В. Таємниця досудового розслідування та свобода вираження поглядів (на прикладі рішення ЄСПЛ "SELLAMI V. FRANCE"). *Нове українське право*. 2022. Вип. 6. Том 1. С. 81-87. doi: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.1.11>
5. Удовенко Ж.В. Гарантії забезпечення права особи на невторчання в її особисте і сімейне життя у кримінальному провадженні України: дис. д.ю.н. Київ, 2021. 586 с.
6. Дрозд В.Г. Концептуальні засади правового регулювання досудового розслідування як стадії кримінального провадження: автореф. дис. ... к.ю.н. Харків, 2019. 40 с.

7. Кавун Д.Ю. Кримінальний процесуальний механізм забезпечення прав потерпілого (фізичної особи) у досудовому розслідуванні: дис. ... к.ю.н. Харків, 2016. 214 с.
8. Лозинська Ю.І. Достовірність показань свідка та її з'ясування у кримінальному провадженні: дис. ... к.ю.н. Львів, 2018. 259 с.
9. Січко С.О. Загальні положення досудового розслідування: дис. к.ю.н. Харків, 2021. 247 с.
10. Вирок Луцького міськрайонного суду Волинської області від 12 липня 2017 р. у справі № 161/10033/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/67743650> (дата звернення 02.09.2023)

References

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. [in Ukrainian]
2. Udovenko Zh.V. Harantii zabezpechennia prava osoby na nevtruchannia v yii osobyste i simeine zhyttia u kryminalnomu provadzhenni Ukrainy: dys. d.iu.n. Kyiv, 2021. 586 s. [in Ukrainian]
3. Hryza O.V. Harantii zabezpechennia dotrymannia taiemnytsi dosudovoho rozsliduvannia: dys. k.iu.n. Dnipro, 2017. 200 s. [in Ukrainian]
4. Hloviuk I.V. Taiemnytsia dosudovoho rozsliduvannia ta svoboda vyrazhennia pohliadiv (na prykladi rishennia YeSPL "SELLAMI V. FRANCE"). Nove ukrainske pravo. 2022. Vyp. 6. Tom 1. S. 81-87. doi: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.1.11> [in Ukrainian]
5. Udovenko Zh.V. Harantii zabezpechennia prava osoby na nevtruchannia v yii osobyste i simeine zhyttia u kryminalnomu provadzhenni Ukrainy: dys. d.iu.n. Kyiv, 2021. 586 s. [in Ukrainian]

6. Drozd V.H. Kontseptualni zasady pravovoho rehuliuвання dosudovoho rozsliduvannya yak stadii kryminalnoho provadzhennia: avtoref. dys. ... k.iu.n. Kharkiv, 2019. 40 s. [in Ukrainian]
7. Kavun D.Iu. Kryminalnyi protsesualnyi mekhanizm zabezpechennia prav poterpiloho (fizychnoi osoby) u dosudovomu rozsliduvanni: dys. ... k.iu.n. Kharkiv, 2016. 214 s. [in Ukrainian]
8. Lozynska Yu.I. Dostovirnist pokazan svidka ta yii ziasuvannia u kryminalnomu provadzhenni: dys. ... k.iu.n. Lviv, 2018. 259 s. [in Ukrainian]
9. Sichko S.O. Zahalni polozhennia dosudovoho rozsliduvannya: dys. k.iu.n. Kharkiv, 2021. 247 s. [in Ukrainian]
10. Vyrok Luts'koho miskraionnoho sudu Volynskoi oblasti vid 12 lypnia 2017 r. u spravi № 161/10033/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/67743650> (date of access: 02.09.2023) [in Ukrainian]